

Bruce Feiler

Vaders voor mijn dochters

Inhoud

- 1 Vaders voor mijn dochters 11
- 2 De oranje Sting-Ray 16
- 3 Twintig vingertjes en twintig teentjes 23
- 4 Kronieken van het Verloren Jaar. Deel 1 32
- 5 Jeff: Besluit die koe 40
- 6 Vijfenzestig jaar twintigste eeuw 51
- 7 Kronieken van het Verloren Jaar. Deel 2 60
- 8 Max: Neem altijd je slippers mee 68
- 9 De les van de duinen 77
- 10 Kronieken van het Verloren Jaar. Deel 3 88
- 11 David: Negeer die muur 95
- 12 Gebruik je woorden 104
- 13 Kronieken van het Verloren Jaar. Deel 4 112
- 14 Ben: Zorg goed voor je kikkervisjes 119
- 15 Wees een verzamelaar 129
- 16 Kronieken van het Verloren Jaar. Deel 5 138
- 17 Ben de Tweede: Beleef de vragen 147
- 18 De laatste stappen 158
- 19 Kronieken van het Verloren Jaar. Deel 6 167
- 20 Joshua: Oogst wonderen 177

- 21 Jongleren leer je op een helling 186
- 22 Kronieken van het Verloren Jaar. Deel 7 195
- 23 Maak eens een wandelingetje met een schildpad 205
- 24 Omarm het monster 214

Alsjeblieft, dankjewel 223

Vaders voor mijn dochters

Beste ...

Je weet inmiddels dat er in mijn linkerdijbeen een tumor zit met een omvang van wel vijftien centimeter. De middag dat ik het te horen kreeg, stond ik op York Avenue in Manhattan. Ik ging op een stoepje zitten, belde Linda en mijn ouders, en huilde. Ik ben een paar krukken gaan halen, wankelend naar huis gelopen en op mijn bed gaan liggen, en daar staarde ik enkele uren naar het plafond terwijl ik me inbeelde in welke opzichten mijn leven zou gaan veranderen.

Toen kwamen Eden en Tybee giechelend de kamer binnen gierend en deden ze voor de spiegel hun dansje dat ze een paar maanden geleden, toen ze drie werden, hebben verzonnen. Het is een combinatie van zakdoekje leggen, ballet en de Hoki Poki. Ze renden steeds sneller en wilder in een kringetje rond, totdat ze uitgelaten en gierend van de lach over de grond tuimelden. Toen ik naar hen keek, hield ik het niet langer. Ik brak. Telkens weer dacht ik aan de wandelingen die ik misschien niet met mijn dochters zou kunnen maken, de balletvoorstellingen die ik niet

zou zien, de werkstukken die ik niet zou verknallen, de vriendjes op wie ik geen afkeurende blikken zou kunnen werpen, het altaar waar ik mijn dochters niet naartoe zou leiden.

De dagen daarna waren een verwarde aaneenschakeling van tranen en gesprekken tot diep in de nacht, doktersbezoeken, onderhandelingen met de verzekering, beslissingen, hoop en vrees. Ik kwam al snel tot de slotsom dat ik drie opties had: een verloren jaar, een verloren been of een verloren leven.

Intussen dacht ik steeds dat het wel goed zou komen. Wat er ook zou gebeuren, ik heb een rijk leven gehad. Ik ben de wereld over getrokken, heb tien boeken geschreven. Ik heb innerlijke rust.

Ook dacht ik dat Linda zich wel zou redden. Ze zou veel ellende en ongemak te verduren krijgen, maar op den duur zou ze wel een manier vinden om weer een hartstochtelijk en vreugdevol leven te leiden.

Maar telkens moest ik weer aan Eden en Tybee denken, hoe moeilijk het leven voor hen kon worden. Zouden ze zich afvragen wie ik was? Wat ik dacht? Zouden ze mijn goedkeuring, mijn opvoeding, mijn liefde gaan missen?

Mijn stem?

Een paar dagen later, tijdens een bezoek aan mijn schoonouders op Cape Cod, werd ik plotseling al voor zonsopgang wakker. Ik wist hoe ik mijn stem voor hen nieuw leven zou kunnen inblazen. Ik begon een lijstje te maken met namen van zes mannen; mannen uit de verschillende perioden van mijn leven, van mijn

kindertijd tot nu. Zij zijn de mannen die mij het beste kennen, de mannen die mijn normen en waarden delen, die hebben geholpen om me te vormen en richting te geven. Die met me hebben gereisd, gestudeerd en voor- en tegenspoed met me hebben gedeeld.

Mannen die mijn stem kennen.

Die ochtend begon ik aan deze brief.

Ik weet zeker dat het mijn dochters aan niets zal ontbreken in hun leven. Ze zullen liefhebbende gezinnen hebben. Ze zullen warmte kennen, een gezellig thuis. Ze zullen kunnen gaan studeren en door de wereld trekken. Ze zullen elkaar hebben. Maar misschien hebben ze mij niet meer. Misschien zullen ze hun vader moeten missen.

Willen jullie je inzetten om voor hen een goede vader te zijn?

Willen jullie naar hen luisteren? Willen jullie hun vragen beantwoorden? Hen zo nu en dan mee uit lunchen nemen? Naar een voetbalwedstrijd gaan als je in de stad bent? Voor de zoveelste keer hun balletpasjes bewonderen? En als ze ouder worden, willen jullie hen dan verrassen met een paar nieuwe schoenen? Een nieuw mobieltje of een ander nuttig speeltje dat ik me nu nog niet eens kan voorstellen? Willen jullie hun advies geven? Net zo streng zijn als ik zou zijn? Mijn dochters in moeilijke tijden helpen? En willen jullie, naarmate de tijd verstrijkt, hen dan zo af en toe op een familiefeestje uitnodigen, hen voorstellen aan iemand die een van hun dromen zou kunnen helpen verwezenlijken? Hun vertellen wat ik ervan zou vinden? Hun vertellen hoe trots ik zou zijn?

Willen jullie mijn stem zijn?

En terwijl ik die ochtend op Cape Cod op mijn bed lag te staren naar Buzzards Bay daarbuiten en te hopen dat ik Linda niet wakker zou maken met mijn gesnik, besloot ik dat ik deze groep mannen 'De raad van vaders' zou noemen.

De raad van vaders. Zes mannen. Met hun eigen drukke leven en lastige taken, maar samen, als collectief, zouden ze kunnen helpen om voor mijn dochters, die straks misschien vaderloos zijn, een vader te zijn.

Uiteraard hoop ik volledig te genezen van mijn ziekte en hoop ik dat we in de toekomst nog van tal van familiegelegenheden zullen kunnen genieten. Maar graag zou ik zien dat mijn raad van vaders, ongeacht de afloop, er komt. Ik wil dat mijn dochters de wereld via jullie zessen leren kennen. Dat Tybee en Eden mij via deze groep zullen kennen.

Ik wil dat ze zichzelf leren kennen via hun raad van vaders.

Dat mijn verzoek misschien als een last zal worden ervaren, begrijp ik wel. Het is niet bedoeld als een enorme opoffering van tijd, geld of emoties. Een enkel woord, een enkel gebaar, een open deur, een hartelijke omhelzing zo nu en dan, zal ervoor zorgen dat jullie in het leven van de meisjes een constante leidraad zullen zijn. Jullie stem zal versmelten met de mijne.

Hoewel het niet meeviel om dit spontane idee op dit moment in ons leven op te schrijven en te overdenken, heeft het Linda en mij enorme kracht en troost geboden. We zijn blij te weten dat

onze dochters van jullie een aantal van de waardevolle lessen zullen leren die jullie ook mij door de jaren heen hebben geleerd. We zijn ontzettend blij dat we nu allemaal een excuus hebben om de komende tijd wat meer contact met elkaar te hebben. En het is ons een eer om jullie vaderlijke adviezen in het hart van ons gezin te sluiten.

En bovenal weten we dat deze groep surrogaatvaders, indien nodig, het stokje van mij kan overnemen.

Liefs,
Bruce

De oranje Sting-Ray

De fiets was feloranje, een Schwinn Sting-Ray met een gestroomlijnd ‘bananenzadel’, een piepklein voorwiel en een zogenaamd ‘apenhanger’-stuur, want de handvatten zaten zo hoog dat je net een orang-oetan leek die van tak tot tak zwaait. Het was de lente van 1970 en de Sting-Ray, afgekeken van de ‘easy rider’-motoren, was de populairste fiets in Amerika. Een paar maanden daarvoor had ik er een voor mijn vijfde verjaardag gekregen. Het was mijn dierbaarste bezit.

Maar op een dag kostte die fiets me bijna het leven.

We waren kort daarvoor verhuisd naar de zuidkant van Savannah in Georgia, naar een buurt waar alle straten waren vernoemd naar generaals van de geconfedereerde staten: Johnston, McLaws, Early, Stuart. De gedachte dat sociaalbewuste zuiderlingen zich zouden vestigen in een buitenwijk waar de herinnering aan de Verloren Zaak nog altijd hoog werd gehouden, toonde wel aan hoe trots veel zuiderlingen nog waren toen de burgerrechtenbeweging op haar eind liep. We woonden aan Lee Boulevard nummer 330, in een moderne gepleisterde bungalow, die door mijn ouders was gebouwd.

Op een namiddag was ik met mijn vriendje Scotty Sutlive de

buurt aan het verkennen, toen we op Pickett Circle belandden, een door magnolia's omzoomd zijweggetje van de vlakbij gelegen Johnston Street, dat de andere straten niet hadden. Een geheime ontdekking! Dit vereiste een verdere verkenning!

Terwijl ik als een speer terugracete over de berm van Habersham Street, een doorgaande tweebaansweg met veel verkeer, dwars door onze buurt, kreeg ik een briljante ingeving. Waarom kostbare seconden verliezen door pas op Lee Boulevard om te keren? Ik kon ook hier, op Habersham, snel rechtsomkeert maken om zo in no time terug te zijn op Picket Circle. Terwijl Scotty braafjes Lee Boulevard insloeg (Pff, een spion zul jij nooit worden!) zwaaide ik mijn fiets behendig het asfalt van Habersham Road op en werd meteen – ieieie! – geschept door een naderende personenauto.

Boem!

Mijn verformfaaide Sting-Ray vloog de ene kant op en mijn gehavende lichaam de andere. Een moment later lag ik languit op straat, dwars over de gele streep, en ik voelde de warme gloed van het asfalt tegen mijn hoofd. Opeens rende Polly Meddin, die op de hoek woonde, de garage uit en knielde naast me neer. Haar schaduw viel over mijn gezicht. 'Andy! Andy!' riep ze, in de veronderstelling dat ze met mijn oudere broer van doen had, 'alles in orde?'

'Ik ben Bruce,' wist ik nog te antwoorden, waarna ik prompt het bewustzijn verloor.

De volgende ochtend ontwaakte ik in het ziekenhuis, niet in staat me te bewegen. Het gips reikte van mijn kin tot mijn linkertenen en van het andere been omhoog naar mijn rechterknie. Een stalen stang verbond mijn rechterknie met mijn linkervoet. Ik had mijn linkerdijbeen gebroken, het grootste bot in

mijn lichaam. Twee maanden lang zou ik plat op mijn rug moeten liggen.

Thuis installeerden mijn ouders me in mijn slaapkamer, met een grote uitklaptafel binnen handbereik waarop ik al het speelgoed kon uitstallen dat ik cadeau kreeg, met als uitsmijter een model van de Apollo 11-capsule, die een jaar eerder in de Grote Oceaan was geplonsd. Mijn moeder, tekenlerares op de middelbare school, wilde het gips beschilderen, maar ik hield de boot af tot de dag waarop het eraf zou gaan. Dat jaar vierden we de sederavond van Pesach, het joodse paasfeest, in mijn kamer. Toen het hoogtepunt was gekomen om de verborgen afikoman te zoeken – het kind dat deze speciale matse vond, kreeg een beloning – vroeg mijn vader me de ogen te sluiten en mijn hoofd even op te tillen, waarna hij het stuk brood onder mijn kussen verborg.

In de achtendertig jaar daarna was mijn gebroken dijbeen het enige medisch interessante dat me ooit was overkomen. Wanneer ik een nieuwe arts bezocht hoefde ik, bladerend door de ellenlange invullijst van kwalen en gebreken, slechts een paar dingetjes aan te vinken. Mijn gebroken been was iets uit het verleden. De enige keer dat ik er last van had, was als ik nieuwe schoenen paste, want mijn herstel destijds viel samen met een groeispurt, waardoor mijn linkervoet een halve maat groter is dan mijn rechter. Maar door de bank genomen was ik gezond. Ik zag er jong uit voor mijn leeftijd, en een dokter zag ik zelden.

Bovendien leefde ik letterlijk van het lopen. Meer dan twintig jaar lang reisde ik de wereld rond en schreef ik over mijn ervaringen van het in andermans voetsporen treden. Ik gaf les op een Japanse plattelandsschool, behaalde een graad in Engeland, trad op als clown bij een rondreizend Amerikaans circus, reisde met Garth Brooks en andere Nashville-sterren de hele Verenigde